

PERSBERICHT ONDERWIJSINSPECTIE - 25/10/2022

‘Eerste VOI.CE-bevraging geeft brede inkijk in digitaal onderwijs in Vlaanderen’

Halverwege de uitrol van de Digisprong in het onderwijs heeft een ruime meerderheid van de scholen naar eigen zeggen een visie op ICT die afgestemd is op de context en input van de school. Sommige scholen werken wel nog aan de meest doeltreffende strategie om die visie te realiseren. Ook verdere professionalisering van directeurs en leraren is noodzakelijk om het digitaal onderwijs te versterken. Daarvoor zijn vooral didactische ondersteuning en tijd nodig. Terwijl de beschikbaarheid van digitale toestellen voor zowel leraren als leerlingen toeneemt, moeten scholen ook blijven nadenken over het functioneel inzetten ervan, aldus de onderwijsinspectie. Dat zijn de meest opvallende bevindingen uit de eerste grootschalige bevraging met de VOI.CE-app die de onderwijsinspectie vorig jaar lanceerde.

De coronacrisis leerde ons dat het Vlaamse onderwijs een achterstand heeft inzake digitalisering. Met Digisprong ambieert de Vlaamse overheid om die achterstand om te buigen in een voorsprong. Concreet is er ongeveer een half miljard vrijgemaakt voor investeringen in onder meer ICT-beleid, digitale leermiddelen, opleidingen en ICT-toestellen. De uitrol van de Digisprong begon in schooljaar 2021-2022 en loopt verder in het huidige schooljaar 2022-2023. Om zicht te krijgen op de impact van die beleidsmaatregelen, koos de onderwijsinspectie dan ook voor het thema digitalisering om aan het einde van vorig schooljaar (mei-juni 2022) een eerste grootschalige bevraging met de VOI.CE-app uit te rollen. Er was een grote respons: bijna 7500 directeurs, leraren, leerlingen en ouders namen deel aan dit onderzoek.

De bevraging geeft een interessant beeld van de stand van zaken aan het eind van vorig schooljaar. Halverwege de uitrol van de Digisprong heeft een ruime meerderheid van de scholen naar eigen zeggen een visie op ICT die afgestemd is op de context en input van de school. Scholen beschikken wel niet altijd over een doeltreffende strategie om die visie te realiseren. De resultaten wijzen dus op enigszins verschillende snelheden tussen scholen. Scholen beschikken naar eigen zeggen over voldoende autonomie om een eigen ICT-beleid te voeren en 55% geeft aan over voldoende middelen te beschikken om dit eigen beleid te voeren¹. Om de kloof tussen zowel individuele onderwijsprofessionals als tussen schoolteams onderling op het vlak van digitale competenties te dichten is er een goed professionaliseringsbeleid nodig dat rekening houdt met de noden en behoeften van het schoolteam.

Positief is ook dat een ruime meerderheid van leraren ICT ziet als een middel om de onderwijsleerprocessen te versterken en niet als een doel op zich. Wel blijkt het voor leraren nog geen evidentie om digitale competenties van leerlingen breed te evalueren alsook om ICT in te zetten voor aspecten die het opzoeken en verwerken van informatie overstijgen, zoals communicatie, online samenwerking of mediawijsheid. Ook beleidsteams geven aan dat afspraken op schoolniveau hierover nog ontbreken. Voor ouders is het echter niet altijd transparant op welke wijze hun kind digitale toestellen, zoals laptops of tablets, in de klas gebruikt. Ook voelen zowel de ouders als leerlingen zich onvoldoende betrokken bij het ICT-beleid in de scholen.

¹ Relevante kanttekening hierbij is dat de tweede schijf Digisprong-middelen voor so en buso nog niet was uitbetaald aan scholen op het moment van de bevraging. In het basisonderwijs werden deze middelen in mei 2021 uitbetaald.

Wat de randvoorwaarden betreft, stellen we vast dat de digitale infrastructuur en klasuitrusting in de meeste scholen in orde lijkt te zijn. Ongeveer de helft van de leerlingen was aan het einde van vorig schooljaar reeds in het bezit van een eigen digitaal toestel. In zeer veel gevallen kan de leerling een toestel van de school gebruiken. Toch stellen we vooral binnen het secundair onderwijs vast dat de beschikbaarheid van digitale toestellen nog sterk wisselt. Zo lijken leerlingen uit bso minder gebruik te kunnen maken van digitale toestellen van de school en delen zij vaker een toestel met andere gezinsleden dan de andere leerlingen. De bevraging werd weliswaar afgenomen in het eerste jaar van de uitrol van de Digisprong, met nog minstens een schooljaar te gaan.

Meer informatie?

- Het volledige rapport vind je op <https://onderwijsinspectie.be/nl/onderzoek-digitaal-onderwijs>
- Vragen of bedenkingen? Contacteer
 - o onderwijsinspecteur Amy Quintelier: amy.quintelier@onderwijsinspectie.be of 0498 47 02 13
 - o inspecteur-generaal Lieven Viaene: lieven.viaene@onderwijsinspectie.be of 0499 39 61 61